

Abstrakt

Osoby, které v Evropské unii žádají o mezinárodní ochranu, požívají práva, která jim přiznává právo EU, mezinárodní právo i vnitrostátní legislativa. Některým žadatelům o mezinárodní ochranu jsou ale přiznávána zvláštní práva a záruky, protože je jejich postavení v určitém ohledu oslabené. Tato diplomová práce analyzuje postavení zranitelných žadatelů o mezinárodní ochranu (resp. žadatelů se zvláštními potřebami) a větší pozornost věnuje nezletilým žadatelům o mezinárodní ochranu. Diplomová práce zkoumá především úpravu ve Společném evropském azylovém systému, pozornost je ale též věnována judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, Úmluvě OSN o právech dítěte a dalším relevantním dokumentům mezinárodního práva.

Na všechny žadatele o mezinárodní ochranu lze nahlížet jako na zranitelné. Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře žadatele o mezinárodní ochranu označil jako „*zvláště neprivilegovanou a zranitelnou skupinu, která potřebuje speciální ochranu*“.

Unijní úprava všechny žadatele o mezinárodní ochranu jako zranitelné explicitně nepopisuje, poskytuje jim ale určitý standard práv, čímž reflektuje jejich postavení. Nadto přijímací a procedurální směrnice vymezují žadatele zvláštními potřebami (resp. žadatele, kteří potřebují zvláštní procesní záruky a žadatele se zvláštními potřebami při přijetí). Žadatelé se zvláštními potřebami mají dle uvedených směrnic nárok na zvláštní zacházení, například ohledně zajištění nebo vedení pohovoru. Jejich zranitelné postavení může mít vliv i na možnost provedení dublinského transferu.

Postup pro identifikaci žadatelů se zvláštními potřebami azylové *acquis* detailně neupravuje a je tak na členských státech, aby pro identifikaci zvolily vhodný mechanismus, který jim umožní včas a vhodně adresovat zvláštní potřeby žadatelů o mezinárodní ochranu.